

Басты бет / Заңнама / Заңнама

Халықаралық ғылыми-техникалық орталықтың қызметін жалғастыру туралы келісімді ратификациялау туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 2016 жылғы 28 қазандағы № 18-VI ҚРЗ.

Қайта оралу

2015 жылғы 9 желтоқсанда Астанада жасалған Халықаралық ғылыми-техникалық орталықтың қызметін жалғастыру туралы [келісім](#) ратификациялансын.

Қазақстан Республикасының

Президенті

Н. Назарбаев

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҚТЫҢ ҚЫЗМЕТІН ЖАЛҒАСТЫРУ ТУРАЛЫ КЕЛІСІМ

(2017 жылғы 14 желтоқсанда күшіне енді - Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары бюллетені, 2018 ж., № 1, 11-құжат)

ОСЫ КЕЛІСІМНІҢ ТАРАПТАРЫ

Ядролық, радиологиялық, химиялық және биологиялық қарудың (бұдан әрі - ЖҚЖҚ) таралуынан туындайтын халықаралық қауіпке және ядролық, радиологиялық, химиялық және биологиялық материалдарды қару ретінде қолдану қаупіне АЛАҢДАУШЫЛЫҚ БІЛДІРЕ ОТЫРЫП;

ЖҚЖҚ-ға және оларды жеткізу құралдарына байланысты технологиялардың, материалдардың және сарапшылық білімнің таралуын болдырмау қажеттілігін РАСТАЙ ОТЫРЫП;

барлық мемлекеттер үшін ядролық, химиялық немесе биологиялық қаруды және оны жеткізу құралдарын әзірлеуге, сатып алуға, жасауға, тасымалдауға, беруге немесе пайдалануға немесе оларға ие болуға ұмтылатын мемлекеттік емес субъектілерге қолдаудың қандай да бір түрлерін көрсетуден тартынуды ұйғаратын Біріккен Ұлттар Ұйымы Қауіпсіздік Кеңесінің 1540 қарарын НАЗАРҒА АЛА ОТЫРЫП;

мемлекеттердің бірлескен көпжақты күш-жігерлері мұндай таратуды болдырмаудың тиімді құралы болып табылатынын мойындай отырып және тарату саласында қазіргі заманғы катерлердің негізгі элементтері ретінде ғылыми зерттеулер мен

инженерлік әзірлемелердің маңызды рөлін МОЙЫНДАЙ ОТЫРЫП;
1992 жылғы 27 қарашада Мәскеуде қол қойылған
Халықаралық ғылыми-техникалық орталықты (бұдан әрі - "ХҒТО"
немесе "Орталық") құру туралы келісімнің (бұдан әрі - "1992 жылғы
Келісім") және 1993 жылғы 27 желтоқсанда Мәскеуде қол
қойылған Келісімді уақытша қолдану туралы хаттаманың (бұдан
әрі - Келісімді уақытша қолдану туралы хаттама) ережелерін
НАЗАРҒА АЛА ОТЫРЫП;

ЖҚЖҚ-ға қолданылатын технологияларға, сарапшылық білімге
және олармен байланысты материалдар мен тәжірибеге ие
елдерде ғалымдар мен мамандардың бейбіт мақсаттарда жүзеге
асыратын ғылыми-зерттеу қызметінде ХҒТО тарапынан қолдау
мен жәрдемдесу арқылы ЖҚЖҚ-ның немесе оған байланысты
материалдардың таралуына әкелуі мүмкін қызметке қатысу үшін
ынталандыруларды барынша азайтудың тұрақты қажеттілігін;
сондай-ақ ХҒТО-ның ЖҚЖҚ таралуын болдырмау және Келісімге
қатысушы елдер арасында ғылыми ынтымақтастыққа
жәрдемдесу бойынша алдыңғы кезеңдегі атқарған күш-жігерін
МОЙЫНДАЙ ОТЫРЫП;

Орталықтың табысты қызмет етуі үшін үкіметтер, Еуропалық
одақ және Атомдық энергия жөніндегі еуропалық қоғамдастық
(бұдан әрі - Еуратом), үкіметтік емес ұйымдар, қорлар,
академиялық және ғылыми мекемелер мен басқа да
үкіметаралық және жеке ұйымдар тарапынан нық қолдаудың
қажеттілігін СЕЗІНЕ ОТЫРЫП;

ХҒТО мүшелік құрамындағы жуырдағы өзгерістерді ескере
отырып, ХҒТО жұмысын жалғастыруға ҰМТЫЛЫС БІЛДІРЕ
ОТЫРЫП;

халықаралық ғылыми әріптестікті қалыптастыру, әлемдік
қауіпсіздікті нығайту және инновациялар арқылы экономикалық
өсуге жәрдемдесу мақсатында Орталықтың жұмысына
қатысатын, ғалымдар мен инженерлерді, оның ішінде ЖҚЖҚ-ға
немесе оны жеткізу құралдарына қолданылатын білім мен
дағдыларға (оның ішінде қосарланған мақсаттағы білім мен
дағдыларға) ие ғалымдар мен мамандарды ХҒТО қызметі арқылы
қолдау мен ынталандыру мүмкіндігін қамтамасыз ететін, ХҒТО-
ның құрылуы кезінен бастап өзгерген жағдайларға оның одан әрі
бейімделуіне ҰМТЫЛЫС БІЛДІРЕ ОТЫРЫП; және

ғылыми ынтымақтастық арқылы ХҒТО мақсаттарын неғұрлым
тиімді іске асыру қажеттілігіне орай, 1992 жылғы Келісімге
негізделген, өзгерістер енгізілген және сонымен бір мезгілде
Келісімді уақытша орындау туралы хаттаманың қолданысы
тоқтатылған осы Келісімге қол қою есебінен ХҒТО қызметін
жалғастыру туралы ШЕШІМ ҚАБЫЛДАЙ ОТЫРЫП,

ТӨМЕНДЕГІЛЕР ТУРАЛЫ УАҒДАЛАСТЫ:

1-БАП

(А) Бастапқыда 1992 жылғы Келісіммен үкіметаралық ұйым
ретінде құрылған ХҒТО осы Келісімнің талаптарына сәйкес
қызметін жалғастырады. Әрбір Тарап өз аумағында Орталықтың
қызметіне жәрдемдеседі. Орталықтың өз мақсаттарын іске асыру
үшін Тараптардың заңдары мен нормативтеріне сәйкес шарттар
жасасу, жылжымалы және жылжымайтын мүлікті сатып алу және
оны жою, сондай-ақ талап қою мен жауап қайтаратын процестік
іс-әрекеттерді қозғау үшін мүмкіндіктері бар.

(B) Осы Келісім мәтінінде пайдаланылу кезінде мынадай терминдер төмендегідей анықтамаларға ие:

(i) "Тараптар" осы Келісім күшіне енгеннен кейін, осы Келісімге қол қойған, осы Келісімнің 17 (C) бабына сәйкес хабарламаны берген қатысушыларды, сондай-ақ осы Келісімнің 13 (B) бабына сәйкес осы Келісімге қосылған барлық және кез келген мемлекеттерді білдіреді;

(ii) "Орталықтың персоналы" Орталықта қызмет істейтін немесе келісімшарт бойынша жұмыс істейтін не Орталыққа бекітілген немесе Орталық пен бір немесе одан көп Тараптар арасындағы уағдаластық бойынша оған іссапарға жіберілген жеке тұлғаларды білдіреді;

(iii) "отбасы мүшелері" ерлі-зайыптыларды; 21 жасқа дейінгі тұрмысқа шықпаған/үйленбеген асыраудағы балаларды; 23 жасқа дейінгі орта арнаулы және жоғары оқу орнында күндізгі бөлімде оқитын тұрмысқа шықпаған/үйленбеген асыраудағы балаларды; сондай-ақ дене немесе ақыл-есінің мүмкіндіктері шектеулі тұрмысқа шықпаған/үйленбеген балаларды білдіреді;

(iv) "қызмет" осы Келісімнің 2-бабына сәйкес Орталық аясында жүзеге асырылатын жобаларды және басқа да жұмысты білдіреді;

(v) Орталықтың "жобасы" субсидиялар және/немесе жабдық іске жаратылуы мүмкін әлемнің кез келген жерінде алдын ала белгілі бір уақыт ішінде жүргізілетін және осы Келісімнің 6-бабына сәйкес бекітуге жататын бірлескен қызметті білдіреді;

(vi) Басқарушылар кеңесінің "консенсусы" кворум бар болған жағдайда және осы Келісімде көзделген өзге де жағдайларды қоспағанда, шешім қабылданатын кездесуге қатысатын және оған дауыс беретін Басқарушылар кеңесінің барлық Тараптарының келісімін білдіреді. Кездесулерде Тараптардың кворумы және жол берілген қатысу нысандары осы Келісімнің 4-бабына сәйкес ХҒТО жарғысында айқындалады;

(vii) "Қабылдаушы мемлекет" осы Келісімнің 9 (A) бабына сәйкес Қабылдаушы мемлекет ретінде айқындалған Тарапты білдіреді;

(viii) "қосарланған мақсаттағы технологиялар, материалдар және сарапшылық білім" коммерциялық қолданылуы да және ЖҚЖҚ-ны немесе оларды жеткізу құралдарын әзірлеумен, жасаумен, қолданумен немесе жетілдірумен байланысты қолданылуы сияқты, тарату саласында қолданылуы да бар технологияларды, материалдарды және сарапшылық білімді білдіреді;

(ix) "қосарланған мақсаттағы білім және дағдылар" ЖҚЖҚ-ны немесе оларды жеткізу құралдарын әзірлеу, жасау, қолдану немесе жетілдіру кезінде қосарланған мақсаттағы технологияларды, материалдарды және білімді пайдалануға қолданылатын білім мен дағдыларды білдіреді; және

(x) "байланысты материалдар" тиісті көпжақты шарттармен және келісімдермен қамтылған немесе ЖҚЖҚ-ны немесе олардың жеткізу құралдарын жобалау, әзірлеу, жасау немесе қолдану үшін пайдаланылуы мүмкін ұлттық бақылау тізімдеріне енгізілген материалдарды, жабдықты және технологияларды білдіреді.

2-БАП

(A) Орталық Тараптардың аумағында орналасқан институттар мен объектілерде жүзеге асырылатын, бейбіт мақсаттарда пайдаланылуға арналған қызмет түрлерін сәйкестендіріп бекітеді;

пайдалануға арналған қызмет түрлерін әзірлейді, бекітеді, қаржыландырады және бақылайды. Жобалар осы Келісімнің Тараптары болып табылмайтын, ЖҚЖҚ-ға қолданылатын технологияларға, сарапшылық білімге және байланысты материалдарға ие мемлекеттерде, бұл мемлекеттер Басқарушылар кеңесіне осындай жобаларды жүзеге асыру туралы өтінішпен жүгінген және Басқарушылар кеңесі осындай жобаларды жүзеге асыруды бірауыздан мақұлдаған жағдайда, жүзеге асырылуы мүмкін. Жоғарыда айтылғандарға қарамастан, мүше болып табылмайтын мемлекеттердің азаматтары болып табылатын адамдарға осы Келісімнің Тараптары болып табылатын мемлекеттердегі ХҒТО жүргізетін түрлі қызметтерге қатысуға рұқсат берілуі мүмкін.

(B) Орталықтың алдына мынадай:

(i) ЖҚЖҚ-ны және оны жеткізу жүйелерін, сондай-ақ ЖҚЖҚ-ны немесе оны жеткізу жүйесін әзірлеумен, жасаумен, қолданумен немесе жетілдірумен тікелей байланысты басты элементтер болып табылатын технологияларды, материалдарды және сарапшылық білімді (оның ішінде қосарланған мақсаттағы технологиялар, материалдар және сарапшылық білім) таратуды болдырмаудың халықаралық тетіктерін жетілдіруге жәрдемдесу;

(ii) ЖҚЖҚ-ға және оны жеткізу құралдарына қолданылатын білім мен дағдыларға, оның ішінде қосарланған мақсаттағы білім мен дағдыларға ие ғалымдар мен инженерлерге оқыту және олардың білімі мен дағдылары бейбіт қызметте пайдаланылуы мүмкін орындарға баламалы жұмысқа орналастыру мүмкіндіктерін ұсыну;

(iii) ЖҚЖҚ-ны немесе оны жеткізу құралдарын жобалау, әзірлеу, жасау немесе пайдалану үшін қолданылуы мүмкін материалдарды, жабдық пен технологияларды пайдалану саласында қауіпсіздік мәдениетін және олармен жұмыс істеу саласындағы қауіпсіздік мәдениетін құруға жәрдемдесу; және

(iv) өз қызметі шеңберінде халықаралық ғылыми әріптестікті қалыптастыруға, әлемдік қауіпсіздікті нығайтуға және инновациялар арқылы экономикалық өсуге; халықаралық технологиялық проблемаларды шешуге; қоршаған орта, энергетика, денсаулық сақтау және ядролық, химиялық және биологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласында іргелі және қолданбалы зерттеулерді және техникалық әзірлемелерді жүзеге асыруға және коммерциялық іске асыруға; сондай-ақ ЖҚЖҚ-ға қолданылатын технологияларға, материалдарға және тәжірибеге ие ғалымдарды халықаралық ғылыми қоғамдастыққа одан әрі тартуды көтермелеуге жәрдемдесу міндеттері қойылған.

3-БАП

Орталық өз мақсаттарына жету үшін:

(i) осы Келісімнің [2-бабына](#) сәйкес жүргізілетін қызметті қорларды немесе басқа да қаражаттарды пайдалану арқылы дамыту және қолдау;

(ii) Орталық қызметін бақылау және осы Келісімнің 8-бабына сәйкес қаржылық тексеруді жүргізу;

(iii) үкіметтермен, Еуропалық одақпен және Еуратоммен, үкіметаралық ұйымдармен, үкіметтік емес ұйымдармен, жеке ұйымдармен, қорлармен, академиялық және ғылыми мекемелермен және олармен байланысты бағдарламалармен тиісті ынтымақтастық нысандарын белгілеу. сондай-ақ олардан

қаржы қаражатын және қайырмалдық алу;

(iv) егер Басқарушылар кеңесі Тарап болып табылмайтын мемлекет аумағында бөлімдер/ақпараттық бюролар құруды бірауыздан мақұлдаса, қажет болуына қарай, Тараптар болып табылатын мүдделі мемлекеттерде немесе Тарап болып табылмайтын мемлекет аумағында осындай бөлімдер немесе ақпараттық бюролар құру; және

(v) Басқарушылар кеңесінің консенсус арқылы қол жеткізетін ықтимал жалпы келісімі бойынша осы Келісімнің аясына кіретін басқа қызметпен айналысу өкілеттіктеріне ие.

4-БАП

(A) Орталықтың жарғысына сәйкес Орталықта құрамы атқарушы директор (аға атқарушы басшы болып табылатын), атқарушы директордың орынбасары және Орталық персоналының басқа мүшелерінен тұратын Басқарушылар кеңесі мен хатшылық құрылады.

(B) Басқарушылар кеңесі мыналарға:

(i) Орталықтың саясатын және рәсімнің жеке өз қағидаларын анықтауға;

(ii) хатшылықтың жалпы басшылығын және басқаруды қамтамасыз етуге;

(iii) Орталықтың жедел бюджетін бекітуге;

(iv) Орталықтың бюджетін дайындау рәсімдерін бекітуді, шоттарды жүргізуді және оларды тексеруді қоса алғанда, Орталықтың қаржылық және басқа да істеріне басшылық етуге;

(v) қызметті бекітуге қатысты жалпы өлшемшарттар мен басымдықтарды әзірлеуге;

(vi) осы Келісімнің 6-бабына сәйкес жобаларды бекітуге;

(vii) жарғыны және қажеттілігіне орай осы Келісімді жүзеге асыру бойынша басқа ережелерді қабылдауға; және

(viii) өзіне Осы Келісіммен жүктелген немесе осы Келісімді жүзеге асыру үшін қажетті басқа да міндеттерді жүзеге асыруға жауапты.

(C) Басқарушылар кеңесінде шешімдер консенсус арқылы қабылданады.

(D) Тараптардың әрқайсысы Басқарушылар кеңесінде бір дауысқа ие болады және Басқарушылар кеңесінде екеуден аспайтын өкілін тағайындайды.

(E) Тараптар Кеңеске сарапшылық ғылыми және басқа қажетті кәсіби ұсынымдарды беру үшін, Кеңеске қолдауға лайықты, бейбіт мақсаттардағы зерттеулер салалары бойынша ұсынымдар беру үшін, Кеңес сұратуы мүмкін кез келген басқа да ұсынымдарды беру үшін Тараптар тағайындайтын өкілдерден тұратын ғылыми-консультациялық комитет құруы мүмкін;

(F) Осы Келісімді орындау үшін Басқарушылар кеңесі жарғы қабылдайды.

Жарғыда:

(i) атқарушы директордың, атқарушы директор орынбасарларының және басқа да негізгі лауазымдарды атқаратын тұлғалардың функциялары мен міндеттерін қоса алғанда, хатшылық құрылымы;

(ii) қызметке қатысты іріктеу, әзірлеу, бекіту, қаржыландыру, жүзеге асыру және бақылау процестері;

(iii) Орталықтың бюджетін дайындау, шоттарды жүргізу және